

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci žalobce **Bazcom, a. s.**, se sídlem Praha 2, náměstí Míru 820/9, IČ 27397050, zastoupeného JUDr. Karlem Valdaufem, advokátem, se sídlem Praha 2, Vinohradská 37, proti žalované Evě Hasprové, narozené 15. 9. 1955, bytem Fügnerova 64/8, 400 04 Trmice,

o zaplacení částky 1.015,- Kč s příslušenstvím,

t a k t o :

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 1.015,- Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 7 % ročně od 17. 12. 2010 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce na náhradě nákladů řízení částku 300,- Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou (návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu) podanou u Okresního soudu v Ústí nad Labem dne 15. 4. 2011 domáhal, aby žalovaná zaplatila částku 1.015,- Kč s příslušenstvím. Svůj nárok odůvodnil tím, že žalovaná s Dopravním podnikem města Ústí nad Labem, a. s., (dále jen „DPMUL“) uzavřela smlouvu o přepravě osob, protože nastoupila do vozidla MHD provozovaného DPMUL. Po započetí přepravy se žalovaná na výzvu pověřené osoby neprokázala platným jízdním dokladem a vznikla jí tak povinnost zaplatit DPMUL vedle jízdného ve výši 15,-Kč i přírážku k jízdnému ve výši 1.000,- Kč. Pohledávku nabyl žalobce od DPMUL na základě smlouvy o postoupení pohledávek, což bylo žalované oznámeno. Úrok z prodlení žalobce požadoval z celkové dlužné částky 1.015,- Kč od prvního dne prodlení do zaplacení.

Soud usnesením ze dne 17. 9. 2013, č. j. 110 EC 496/2011-19, účastníky vyzval, aby vyjádřili, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci bez jednání. Současně účastníky poučil, že pokud se ve stanovené 7 denní lhůtě od doručení usnesení nevyjádří, bude předpokládat, že

s rozhodnutím bez jednání souhlasí. Protože se účastníci nevyjádřili a ve věci bylo možné rozhodnout jen na základě účastníky předložených důkazů, soud rozhodl věc bez nařízení jednání.

Z předložených podkladů soud zjistil, že žalovaná dne 1. 12. 2010 v 12:04 hodin cestovala prostředkem městské hromadné dopravy (linkou číslo 055) provozovaným DPMUL a na výzvu pověřené osoby se neprokázala platným jízdním dokladem, čímž jí vznikla povinnost zaplatit DPMUL jízdné ve výši 15,- Kč a přírážku jízdného ve výši 1.000,- Kč. Dlužné jízdné s přírážkou bylo splatné nejpozději do 15 dnů ode dne sepsání zápisu o přepravní kontrole (ten byl sepsán v den předmětné jízdy) s tím, že cestující tak je povinen zaplatit jízdné a přírážku jízdného, kterou stanoví dopravce v přepravních podmínkách a nesmí přesáhnout 1.000,- Kč (§ 18a odst. 2 a 3 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě). Předmětnou pohledávku, spolu s dalšími pohledávkami shodného právního základu, nabyl žalobce v souladu s ustanovením § 524 a násl. občanského zákoníku od DPMUL postoupením, a to dle smlouvy o postoupení pohledávek z 14. 3. 2011. Z uvedených důvodů soud žalované uložil povinnost zaplatit žalobci dlužné jízdné (15,- Kč) a přírážku jízdného (1.000,- Kč), tedy celkem 1.015,- Kč. Do prodlení se zaplacením jízdného a přírážky k němu se žalovaná dostala dne 17. 12. 2010 a od tohoto dne byl DPMUL, resp. žalobce, který pohledávku nabyl včetně jejího příslušenství (§ 524 odst. 2 občanského zákoníku), oprávněn požadovat zaplacení úroku z prodlení v zákonné výši (§ 517 odst. 2 občanského zákoníku a § 1 nařízení vlády č. 142/1994 Sb., ve znění účinném k prvnímu dni prodlení). Soud proto žalované uložil povinnost zaplatit žalobci vedle dlužné jistiny i úrok z prodlení z částky 1.015,- Kč od prvního dne prodlení až do zaplacení, a to v požadované výši 7 % ročně (žalobce mohl požadovat úrok z prodlení i vyšší dle vyhlášky). Při rozhodnutí věci vycházel soud zejména z listinných důkazů, tj. zejména ze zápisu o přepravní kontrole, upomínky DPMUL a dalších listin založených ve spise.

Podle § 142 odst. 1 o. s. ř. účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle shora citovaného ustanovení o. s. ř. Žalobce byl ve věci zcela úspěšný, proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování práva v plné výši dle dále uvedeného. Soud žalobci přiznal plnou náhradu v tomto řízení účelně vynaložených nákladů, a to konkrétně ve výši 300,- Kč, která odpovídá jím zaplacenému soudnímu poplatku. Jiné hotové výdaje žalobci podle obsahu spisu nevznikly. Ostatně běžné žalobcovy provozní výdaje je třeba s ohledem na zaměření jeho činnosti (tj. soudní vymáhání dluhů vzniklých třetím osobám) považovat za nutnou součást jeho podnikání a není proto namístě přiznávat jejich náhradu tak, jak by to přicházelo v úvahu například u původních věřitelů advokátem nezastoupených. Náhradu nákladů spojených s advokátním zastoupením soud žalobci nepřiznal, jelikož se nejedná o náklady účelně vynaložené. Jak je zřejmé z obsahu spisu, žalobce si hromadné nabývání a následné vymáhání drobných pohledávek zvolil jako předmět své činnosti. Vymáhání pohledávek, včetně vymáhání soudního, je jeho podnikáním, a proto na něm lze spravedlivě požadovat, aby jeho realizaci zajistil zaměstnanci v pracovním poměru.

Vymáhání postoupením nabyté pohledávky v soudním řízení za pomoci advokáta by bylo možné považovat za opodstatněné (a náklady s ním spojené za účelně vynaložené) pouze v případě, že by v průběhu řízení nastaly mimořádné okolnosti, jež by výrazně vybočovaly z obvyklého průběhu řízení daného typu; to se však v této věci nestalo. Institut náhrady nákladů řízení, respektive náhrady nákladů zastoupení účastníka advokátem, který je jeho součástí, v rozporu s jeho smyslem a účelem slouží žalobci jako nástroj pro dosažení zisku, čímž je zcela eliminována jeho základní (nahrazovací) funkce.

Závěry soudu o zjevné nepotřebnosti zastoupení advokátem jsou umocněny tím, že žalobce postoupením nabyté nároky uplatňuje tzv. formulářovou žalobou, tj. vzorovým návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu, v němž jsou měněny pouze základní identifikační údaje ohledně strany žalované a pohledávky samotné. Vyplňování formuláře těmito údaji je ryze rutinní činností, jež nevyžaduje odborné znalosti. Činnost advokáta tedy nemá odbornou, nýbrž administrativně-technickou povahu a z materiálního hlediska se nejedná o poskytování právních služeb dle zákona o advokacii, resp. o výkon práva na právní pomoc ve smyslu článku 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Ke stejným závěrům dospěl v prakticky totožné věci též Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 25. 7. 2012, sp. zn. I. ÚS 988/12, jímž jsou obecné soudy při svém rozhodování vázány /srov. čl. 95 odst. 1 a čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy ČR/ a na nějž soud odkazuje; tento náleze se důsledně zabývá vztahem účelnosti a přiměřenosti nákladů spojených s advokátním zastoupením, a to – mimo jiné - v kontextu s nálezem ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 3923/11, a s další judikaturou Ústavního soudu těchto právních otázek se týkající. Zmíněný náleze sp. zn. I. ÚS 988/12 navíc odkazuje na již dříve vydaná usnesení Ústavního soudu, přímo se týkající shodně odůvodněných rozhodnutí Okresního soudu v Ústí nad Labem, s tím, že na závěrech v nich formulovaných setrvává, a konstatuje, že na nich nic nezměnil ani náleze sp. zn. I. ÚS 3923/11, neboť ten je třeba vykládat v kontextu, v jakém byl vysloven. Na věřitele typu žalobce, kteří hromadně vymáhají drobné pohledávky vzniklé třetím osobám, však přímo dopadají závěry, v tomto ohledu speciálního, nálezu sp. zn. I. ÚS 988/12, což je evidentní ze skutečností shora uvedených.

Dospěl-li soud k závěru o zneužití práva na zastupování advokátem, nezbyvá mu, než právo na náhradu nákladů s takovým advokátním zastoupením spojených zcela odepřít (srov. zejména bod 24. odůvodnění nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 988/12).

Podle ustanovení § 149 odst. 1 o. s. ř. soud rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám zástupce žalobce.

Lhůtu ke splnění rozsudkem uložených povinností určil soud žalovanému třídní dle § 160 odst. 1 o. s. ř., jelikož pro uložení jiné lhůty neshledal důvod.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** odvolání přípustné (§ 202 odst. 2 o. s. ř.).

Nesplní-li povinný dobrovolně rozsudkem uložené povinnosti, může se oprávněný domáhat nařízení soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

V Ústí nad Labem dne 19. února 2014

Mgr. Jana Volková, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Petra Jirušová